

Folldal kommune

Oppvekstplan 2019 – 2023

Vedtatt i sak 29/19 i kommunestyret 19.06.19.

Innhold

Komiteens forord	side	3
Hva omfatter oppvekstplanen?	side	4
Nasjonale føringer	side	5
Barnehage	side	5
Grunnskole	side	5
Føringer og bakgrunnsdokumenter	side	6
Kultur for læring	side	7
Enhetene	side	8
Status nåsituasjon	side	9
Tidlig innsats	side	9
Psykisk helse	side	9
Sammenheng i oppvekstløpet	side	9
Fokusområder	side	11
Å utvikle kompetanse og utdanne for fremtiden	side	11
Sammenheng i oppvekstløpet	side	11
Digitale ferdigheter	side	12
Kompetente medarbeidere og ledere	side	13
Lokalkunnskap	side	14
Brukermedvirkning	side	15

Helse-, oppvekst- og kulturkomiteen i Folldal kommune fikk i januar 2018 følgende mandat;

Folldal kommune sin nåværende skolepolitisk plattform ble sist vedtatt 25.10.2007 med planperiode 2007 - 2011. Siden planen ble vedtatt i 2007 har det vært en omfattende utvikling innen skolen, noe som innebærer et stort behov for å rullere planen og tydeliggjøre målene våre for Folldalsskolen.

Som skoleeiere er det viktig å ha et bevisst forhold til hvordan skolen drives, og hva man på overordnet politisk nivå vil legge av føringer for denne virksomheten. Det er viktig at kommunestyret deltar aktivt i det overordnede strategiske arbeidet innen skolen. Skolepolitisk handlingsplan skal være et styrende dokument med et mål om å skape en felles og helhetlig verdiforankring og som angir retning for skoleutvikling i årene som kommer. Komite 1 får i oppgave å rullere kommunens skolepolitiske plattform.

Rådmannen utnevner rektor og enhetsleder Stian Tørhaug som sekretær for komiteen i dette arbeidet.

Komiteen legger fram saken for behandling i kommunestyret i september 2018.

Komiteen har følgende sammensetning:

Ronny Bekken Larsen (leder) Rødt
Elin Borkhus AP
Ellen Grete Kroken Samlingslista
Øyvind Bakken Berg SP

Komiteen startet sitt arbeid februar 2018. Gjennom arbeidet har komiteen blant annet ønsket å fokusere på overgangen fra barnehage til skole, og dermed sett behovet for en helhetlig oppvekstplan. Med bakgrunn i dette var det nødvendig å sette av mer tid til å lage en helt ny plan og ikke kun en revidering av tidligere skolepolitisk plattform. I arbeidet har det vært viktig å involvere elevrådet, foreldrerådene og ansattes organisasjoner som alle har kommet med viktige innspill og bidrag i arbeidet med oppvekstplanen.

Barn og unges oppvekst er avgjørende for deres mulighet til læring, utvikling og god helse. Barn og unge i Folldal kommune skal sikres gode og trygge oppvekstvilkår. Alle skal ha likeverdige muligheter og tilbud. En god oppvekst setter premisser for livet som voksen og for generasjonene som følger. Folldal Kommune ønsker å sette barna i sentrum, og fokusere på hvordan vi i fellesskap skal skape ei god nåtid og framtid for den enkelte som vokser opp i Folldal og i lokalsamfunnet vårt.

Oppvekstplanen er en temaplan under samfunnsdelen i Kommuneplanen for Folldal kommune.

- Kommuneplanen har følgende hovedmål for oppvekstsektoren:
- Bidra til lavt frafall i videregående skole
- Fremme en skole som legger vekt på å opprettholde motivasjon for læring og som har et godt læringsmiljø
- Sørge for læringsresultater i skolen på høyde med landet for øvrig og aktiv bruk av tilgjengelig informasjon til forbedring
- Fremme en barnehage med høy faglig kvalitet og sørge for plassgaranti innen 14 dager

Denne oppvekstplanen omfatter barnehage, grunnskole og kulturskole. Målgruppen er primært innbyggere fra 0 til 18 år. Målsetningen er å se hele oppvekstløpet i sammenheng, skape et felles verdigrunnlag og ha god samhandling i oppvekstsektoren.

For å få en god forankring av planen har komiteen lagt opp til bred medvirkning fra sentrale aktører. Det har vært viktig å involvere et bredt spekter av aktører i oppvekstsektoren. Komiteen har avholdt interne møter og arrangert medvirkningsmøter med:

- FAU v/Folldal skole
- Elevrådet ved Folldal skole
- Utdanningsforbundet
- Fagforbundet
- Næringssejeren i Folldal kommune

I det opprinnelige mandatet var skolen fokusområde i planen. I medvirkningsmøtene ble det fra flere hold fremhevet at planen burde gjelde hele oppvekstløpet. Komiteen utvidet derfor planen til å omhandle hele oppvekstsektoren. Barnehage, ved ansatte og foreldreråd, ble invitert til å gi innspill før oppstart av arbeidet med selve planen. Kulturskolen er også innlemmet under de områder det er naturlig.

Folldal kommune har ved bygging av ny skole i 2009 og etablering av barnehage i de tidligere skolelokalene på Kirkekretsen, gjort strukturelle grep tilpasset barnetallsutviklingen. Befolkningsframskrivninger viser et fortsatt synkende barnetall i årene som kommer. Det er viktig å planlegge fremtidens barnehage og skole ut ifra dette. Det er et mål at man skal levere gode tjenester tilpasset både synkende barnetall og statlige og lokale krav.

Folldal kommune skal være en aktiv skole-, kulturskole- og barnehageeier. Som eiere må vi ha en klar strategi på hva slags barnehage, skole og kulturskole vi ønsker. Hvilke kvaliteter ønsker vi at barna skal utvikle og hva bør barna lære og hvordan begrunner vi disse?

Dagens samfunn etterspør mennesker med ulike og mangfoldige egenskaper. Barnehage, skole og kulturskole må hele tiden være i utvikling og sørge for at barna får utvikle allsidige ferdigheter.

Psykisk helse, tidlig innsats og sammenheng i oppvekstløpet har i medvirkningsmøtene blitt sterkt vektlagt av mange aktører innen oppvekstfeltet, og tillegges derfor stor vekt i planen.

Barnehage

Regjeringens mål er at det skal legges et godt grunnlag for utvikling og læring for barn i barnehagen. Målet er en trygg barnehage med kvalifiserte og omsorgsfulle voksne. En barnehage der alle barna kan leke og lære. Barnehager med god kvalitet er viktig slik at barna får en god start på livet og klarer seg videre i livet.

Staten styrer barnehagen gjennom Lov om barnehage med forskrifter. Loven og Rammeplanen gir tydelig føring på hvilket samfunnsmandat barnehagen har og hvordan det skal drives.

Barnehagens samfunnsoppgave sammen med foreldre er å ivareta barnas behov for omsorg, lek og fremme læring og barnets allsidige utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal her ses i sammenheng. Det er viktig at barnehagen møter barnas behov for omsorg og trygghet. At de opplever tilhørighet og anerkjennelse og at de får opplevelser og erfaringer fra det å ta del i og medvirke i et fellesskap.

Enhver som driver barnehage, har ansvar for at virksomheten drives i samsvar med de gjeldene lover og regelverk som finnes. Kommunen har et overordnet ansvar som barnehagemyndighet å se etter at dette etterkommes i sin kommune.

Kommunen ved kommunestyre er eier og ansvarlig for den kommunale barnehagen. Det betyr de har et tydelig mandat og ansvar for barnehageutvikling i egen kommune. Det er fremmet ved nasjonale føringer, at kvaliteten skal heves i barnehagene. Det kom krav om grunnbemanning og antall pedagogisk personale i barnehage i 2018. Samtidig er det krav at alle barn har rett til barnehageplass i den kommunen de bor i, og at barn som fyller ett år innen det året de søker, får plass i barnehagen.

Rammeplanen for barnehagen er forankret i lov om barnehage og danner rammen for barnehagens formål, verdigrunnlag, ansvar og innhold. Den nye rammeplanen trådte i kraft 2017 og har helt klare krav til barnehageeier, styrer, pedagogiske ledere og barnehagens øvrige ansatte.

Grunnskole

Staten styrer grunnskolen gjennom Opplæringsloven med forskrifter. Kommunen har ansvaret for at de nasjonale ambisjonene følges opp.

Kunnskapsløftet LK06 er det gjeldende læreplanverket for grunnskolen og den videregående skolen. Den danner fundamentet og rammen for opplæringa. Kunnskapsløftet LK06 består av en generell del, prinsipper for opplæringa, læreplaner for fag og fag/timfordelinga. Læreplanen er en forskrift med hjemmel i Opplæringsloven. Læreplanens generelle del utdyper formålsparagrafen i Opplæringsloven. Den angir overordnede mål for opplæringa og inneholder det verdimeslige, kulturelle og kunnskapsmessige grunnlaget for grunnskolen.

Kommunen har et mye tydeligere mandat og ansvar for skoleutvikling og skoleresultater enn før. Skoleeierskap er et politisk ansvar. God kvalitet i skolen er en sammensatt utfordring. For å gjøre en god jobb som skoleeier lokalt, må politikere forstå hvordan skolen blir styrt fra nasjonalt hold og hvordan vi blir påvirket av internasjonale trender. De må videre ha kunnskaper om hvilke kjennetegn vi har for gode skoler, og hvilke faktorer som er viktigst for et godt læringsutbytte og læringsmiljø. Ved å være tett på egne organisasjoner, får man innsikt i og kunnskap om hva som er skolens styrker og utfordringer. Og hvilke tiltak som er nødvendig å sette inn.

Nasjonale myndigheter har ambisjoner for kvaliteten på skolene. Føringene er mer forskningsbasert og kunnskap sbasert enn tidligere. For å gjennomføre den nasjonale politikken, skrives det en NOU (Norges offentlige utredning) eller en Stortingsmelding. Noen ganger begge deler. I neste omgang kommer det forslag til endringer i Opplæringsloven. Deretter rettes det krav til skoleeier om oppfølging.

For å gi et bilde på nasjonale ambisjoner og krav til kommuner har det siden 2007 blitt skrevet 8 Stortingsmeldinger og 3 NOU'er som er direkte relatert til oppvekst.

Utfordringsbildet

Skolesektoren står foran en rekke store utfordringer de neste årene. I 2020 innføres det nye fagplaner. Nye fagplaner skal knyttes til en ny overordnet del – verdier og prinsipper for opplæringa. Dannelsesbegrepet vektlegges sterkere i det nye planverket. Formålsparagrafen i skolen uttrykker verdier som er grunnlaget for vårt samfunn og demokrati. Verdier som skal hjelpe oss å leve, lære og arbeide sammen i en meget kompleks samtid og i møte med en ukjent framtid også kalt 21. århundrets ferdigheter.

Tverrfaglige temaer som «Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling» vil være sentrale elementer i opplæringen. Elevene skal til egne seg kompetanse knyttet til de ulike temaene med problemstillinger fra alle de ulike fagene.

Nytt av 2018, er at det er nå krav til grunnbemanning i barnehagen: En ansatt per 3 barn under 3 år og en ansatt til 6 barn over 3 år. Samtidig har pedagogtetteten i barnehagen blitt strammet inn, slik at det er en pedagog pr 7 barn under 3 år og en pedagog per 14 barn over 3 år og man skal regne pedagogtetteten ut fra barnehagen som helhet.

Det er innført en ny lærernorm fra høsten 2018. Den angir en minstenorm for lærertetthet. Tidlig innsats og intensivopplæring er kommet inn som forskrift i Opplæringsloven fra høsten 2018. Elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skriving eller regning skal få ekstra oppfølging.

Nye kompetansekrav for lærere vil tre i kraft fra 2024. Kravene er 60 studiepoeng i skriftlige fag og 30 studiepoeng i øvrige fag på ungdomstrinnet og 30 studiepoeng i skriftlige fag på barnetrinnet.

Kommunene vil gjennom en ny Stortingsmelding «Tidlig innsats og inkluderende felleskap» som er meldt høsten 2019 få nye/endrede oppgaver knyttet til inkludering, tverrfaglig samhandling, organisering og tilrettelegging av spesialundervisningen. Målet med meldingen er å forsterke dette arbeidet. Skoler og barnehager skal lykkes bedre med å gi alle barn muligheter for å lykkes uavhengig av sosial og kulturell og språklig bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller.

Et ekspertutvalg (Nordahl-utvalget) har vurdert tilbudet til barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging. Utvalget foreslår en fullstendig omlegging av systemet rundt spesialundervisning.

Stoltenberg-utvalget har sett på kjønnsforskjeller i utdanningssystemet. I dag er det store forskjeller mellom kjønnene på alle nivå. Skolen reproducerer sosiale ulikheter i samfunnet. De viktigste konsekvensene av kjønnsforskjeller i utdanningen ligger antagelig foran oss i tid. Kampen om studie/opplæringsplasser og jobber i et samfunn som endrer seg svært raskt er økende.

Føring og bakgrunnsdokumenter

- Kvalitet i barnehagen St. meld 41 2008-2009,
- Med forskertrang og lekelyst NOU 2010:8
- Framtidens barnehage St. Meld. 24 2012-2013,
- Til Barnas beste NOU 2012:1
- Tid for lek og læring St. Meld. 19 2015-2016
- Å høre til NOU 2015:2
- Tid for lek og læring Meld. St 19 2015-16
- Fornyning og forbedring av fagene Meld. St. 28 2015-16
- Lærelyst –tidlig innsats og kvalitet i skolen. Meld. St 21 (2016-2017)
- Læringsmiljø og mobbing (Nye § 9.a)
- Fagfornyelsen og ny rammeplan
- Ny Stortingsmelding om tidlig innsats og inkluderende felleskap kommer i 2019. Den skal omfatte både barnehage, skole og SFO og følge opp forslag og ny kunnskap fra «Inkluderende felleskap for barn og unge (Nordal rapporten) og Stoltenberg utvalget om kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner.

Barn og unge i Hedmark skal vokse opp i en kultur for læring som motiverer til utdanning og deltakelse i samfunns- og arbeidsliv. En samordnet innsats for barn og unges oppvekst og læring skal bidra til at:

- faglige resultater i grunnskolen heves
- gjennomstrømning i videregående opplæring øker
- viktige aktører i oppvekstfeltet har et forpliktende samarbeid

Barnehage og skole deltar sammen med alle kommuner i Hedmark i Kultur for læring. Prosjektet er flerårig og det innebærer også et FOU-prosjekt med 3 undersøkelser i løpet av prosjektperioden. Høsten 2016 startet skolene i Hedmark forsknings- og utviklingsprosjektet Kultur for læring. Dette har som mål å forbedre læringsmiljøet og øke læringsutbyttet. Prosjektet er planlagt slik at pedagogisk praksis forbedres kollektivt på skolene gjennom et tett samarbeid mellom alle nivåer i skolesystemet.

Kartleggingsundersøkelsen for barnehagen er i perioden 2017-2022. Den første undersøkelsen for barnehagene i Hedmark, ble gjennomført høsten 2017 med høy deltagelse (4- og 5 åringer, foreldre, pedagogiskledere, barne- og ungdomsarbeidere, assistenter og styrer). Resultatene for barnehagen er god og man har lyktes med arbeidet «Forebyggende arbeid mot krenkelse og utestengelse ved barnehagehverdagen». Det er viktig å fokusere videre på relasjoner og språk.

Kartleggingsundersøkelsene som ble gjennomført høsten 2016 og høsten 2018 i skole, høstet stor deltagelse fra alle informantgruppene i Folldal (elever, foreldre, lærere, kontaktlærere, assistenter og rektor). Resultatene viser at det er et godt læringsmiljø ved skolen, samtidig som den bekrefter at tiltakene skolen satte i gang gjennom «Ungdomstrinn i utvikling» er viktige å fortsette med.

Folldal barnehage

I 2009 ble Folldal barnehage etablert. Den nye barnehagen ble åpnet med 1 avdeling for små barn 1-3 år og 3 avdelinger for store barn 3-5 år. Barnetallet har variert fra 85 til 62 barn. I 2018/2019 har barnehagen 2 småbarns og 2 store-barns avdelinger, med til sammen 63 barn. Barnehagen ligger på Krokhaug der Kirkekretsen skole var lokalisert, og har store, flotte uteområder.

Folldal skole

Folldal skole ble åpnet i 2009. Kirkekretsen skole og Verket skole ble da nedlagt og alle elever samlet i nytt skolebygg. Folldal skole hadde i 2009 209 elever. Elevtallet har sunket slik at i 2019 er det 168 elever ved skolen. Det er egen avdeling for SFO ved skolen. Folldal skole er bygd sammen med flerbrukshuset. Her finner vi bibliotek, svømmehall og gymsal. Skolen har et stort og fint uteområde med bl.a. kunstgressbane, ballbinge, volleyballbane og ake-/skianlegg like i nærheten.

Folldal kulturskole

Folldal kulturskole ble etablert våren 1989 under navnet Folldal Musikkskole. De fleste nabokommunene hadde den gangen etablerte musikkskoler, og det var stort behov for dirigenter og instruktører i de frivillige sang- og musikklagene i bygda. I de første skoleårene var en stor del av undervisningen gruppeundervisning med hovedvekt på rockeverksted og ungdomskor samt salg av dirigent og instruktørtjenester til kor og korps. Dette ble etter hvert Folldal Musikkskole sitt varemerke idet de fleste musikkskolene den gangen i hovedsak hadde undervisning av enkeltelever på klassiske instrumenter. Etter vel 10 års drift ble tilbudet i musikkskolen utvidet med Tegne og malegrupper, og navnet ble dermed endret til Folldal Musikk og Kulturskole. Noen år senere endret vi navnet i tråd med nasjonale navneendringer, og kan i 2019 feire 30 års jubileum som Folldal Kulturskole. I 2019 er det 119 elever og 181 elevplasser ved Kulturskolen.

Følgende temaer har blitt spesielt fremhevet i medvirkningsmøtene:

Tidlig innsats

Tidlig innsats er fokus både i barnehage og skole. Et grunnleggende problem i skole-Norge er at læringsutfordringer som oppstår tidlig, i for stor grad får utvikle og forsterke seg over tid. For elever på 1. til 4. årstrinn som står i fare for å bli hengende etter, er det derfor viktig å forsterke den tidlige innsatsen.

Ferdigheter i lesing, skriving og regning er viktige for den fremtidige læringen og mestringen til eleven. Disse ferdighetene er viktige senere i arbeids- og samfunnslivet. Dersom det ikke blir satt i verk tiltak tidlig i opplæringsløpet, blir forskjellene i læringsutbytte mellom elevene forsterket, og de blir større utover i opplæringsløpet.

Intensiv opplæring er ment å være en del av den ordinære tilpassede opplæringen. Det skal være en kortvarig og målrettet innsats fra skolen i lesing, skriving eller regning for elevene som har behov for det. Målet er at elever som trenger det, raskt skal få egnet støtte og oppfølging slik at problemene ikke får mulighet til å utvikle og forsterke seg videre i opplæringsløpet.

Psykisk helse

Psykisk helse referer til utviklingen av og evnen til å mestre tanker, følelser, atferd og hverdagens krav. Verdens helseorganisasjon (WHO) definerer god psykisk helse som en tilstand av velvære der individet kan realisere sine muligheter samt bidra overfor andre og i samfunnet. I medvirkningsmøtene har det kommet frem at det er flere som har psykiske utfordringer og plager i ung alder. Dette fremkommer også i undersøkelsen Ungdata. Det medfører både problemer med å mestre hverdagen og er utfordrende med tanke på læring. Livsmestring handler om å kunne forstå og ha mulighet til å påvirke avgjørende faktorer for mestring av eget liv. I de nye nasjonale læreplanene i skolen er folkehelse og livsmestring et av tre tverrfaglige temaer.

Alle barn skal utvikle evnen til å mestre tanker, følelser, atferd og hverdagens krav. I medvirkningsmøtene har viktigheten av å sette dette på dagsorden vært et tema.

Barnehagen skal fremme barnets livsmestring og helse og utjevne sosiale forskjeller. Det er viktig at barn i barnehagen opplever trivsel, mestring og følelse av egenverd og at krenkelser og utestengelse håndteres og stoppes. Barn og foreldre skal føle og oppleve at barnehagen er

et trygt sted. Det er viktig at barn får oppleve samspill, fellesskap og vennskap og får støtte i det å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Psykisk helse er et tema som kan løftes inn tematisk i skolehverdagen på ulike måter. Dette kan gjøres ved at barn/unge får informasjon om hvem de kan henvende seg til om de har det vanskelig, eks. kontaktlærer, sosionom og/eller helsesøster, gjennom å jobbe systematisk og innlemme psykisk helse som en del av skolehverdagen og i undervisningen.

Sammenheng i oppvekstløpet

Læringsløpet – fra barnehage til videregående skole – skal gi barn og unge muligheten til å delta aktivt i samfunnsliv, og kvalifisere dem til arbeidsliv og høyere utdanning.

Både Kunnskapsløftet og Rammeplanen for barnehage støtter seg til et sosiokulturelt perspektiv på danning og læring. Et sosiokulturelt læringssyn bygger på en antakelse om at læring skjer gjennom bruk av språk og deltakelse i sosial praksis. Ser vi på lek og læring i sammenheng, ser vi at barns sosiale kompetanse har betydning for deres faglige prestasjoner senere i skolen. Barn som har vansker med deltakelse, vil ha mindre muligheter til den sosiale utviklingen som samspillet i leken gir.

Barnehagens samfunnsmandat er å ivareta barnas behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som allsidig utvikling. Videre må lek, omsorg, læring og danning ses i sammenheng. Barnehagen skal møte barnets individuelle behov for omsorg, trygghet, tilhørighet, anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Gjennom årene barna går i barnehagen, jobber barnehagen med å fremme barnets sosiale kompetanse, kommunikasjon og språk, lek og læring og ikke minst psykisk helse, for å nevne noe. Og barnehagens visjon: TRYGGHET, OMSORG og OPPLEVELSER, inneholder mye av dette arbeidet.

Skolestart innebærer mange forandringer for et barn. Barnet får en ny identitet; det blir en elev. Den nye statusen innebærer nye atferdskrav, barnet må lære seg klasserommets regler og språk, og det møter nye vok-

sne. Noen barn kan oppleve overgangen som spesielt utfordrende. Barn med språkvansker, sosioemosjonelle vansker eller minoritetspråklig bakgrunn kan være blant disse. Sammenliknet med barnehagen, møter barn i skolen et større miljø og mer komplekse omgivelser, noe som kan gjøre det vanskelig for barnet å orientere seg. I barnehagen var femåringen eldst, på skolen er seksåringen yngst. I kombinasjon med at de begynner på skolen, begynner de fleste barn også i skolefritidsordningen (SFO). SFO er også en viktig arena, som skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter for barna. For

barnet innebærer det ytterligere overganger og sosiale kontekster. De fysiske omgivelsene i barnehage og skole kan være forskjellige, og antallet voksne i barnehagen per barn er oftest større enn i skolen.

Fokus på sammenheng i oppvekstløpet innebærer et behov for felles møteplasser for ansatte i barnehage og skole. En forutsetning for samarbeid og sammenheng er at de ansatte i barnehagen og skolen kjenner til hverandres syn på oppvekst, lek og læring, og at de også vet hvilke arbeidsmetoder som brukes.

Å utvikle kompetanse og utdanne for fremtiden

Å utvikle kompetanse og utdanne barn og unge for fremtiden er et viktig satsingsområde. Hva slags kompetanse samfunnet har behov for i fremtiden er usikkert. I en tid med raske teknologiske endringer stiller det krav til omstillingsevner også hos de yrkesaktive i fremtiden. Det er derfor viktig at man lærer å lære.

I barnehage og skole har vi som mål å fremme et godt og trygt læringsmiljø for alle barn og unge, som fremmer helse, trivsel og læring. En forutsetning for å lykkes med dette er å bygge gode relasjoner i barnehage og skole. Forskning viser at lærerens evne til å lede klasser og undervisningsforløp og deres relasjon til elevene er en avgjørende faktor for elevenes læringsutbytte i fagene på skolen.

Gode relasjoner mellom barn og voksne er viktig i barnehagen i forhold til barns evne til læring og utvikling. Med dette menes at de voksne ivaretar barns behov for trygghet og omsorg og at de voksne er tilstede for barn/barna ved å ivareta deres behov, men også forstår barns nysgjerrighet og undring som omdannes til læring gjennom lek.

Frafall i skolen er en av vår tids store utfordringer. Gjennomføring av videregående opplæring øker sannsynligheten for at man blir i arbeidslivet, og det er derfor viktig at gjennomstrømmingen i videregående økes.

HOVEDMÅL:

Bedre gjennomstrømming i videregående skole.

Delmål 1: Det skal være et trygt og godt miljø i barnehage og skole

Tiltak:

- Systematisk arbeid med psykososialt miljø i skolen og barnehagen
- Øke tilgjengeligheten for skolehelsetjenesten
- Flere yrkesgrupper inn i barnehage og skole

Delmål 2: Barn og unges kompetanse og resultater blir forbedret

Tiltak:

- Systematisk arbeid for intensiv opplæring og tidlig innsats
- Økt fokus på relasjoner mellom voksen og barn/unge og barn/barn
- Videreutdanning for ansatte

Delmål 3: Alle barn skal utvikle evnen til å mestre tanker, følelser, atferd og hverdagens krav

Tiltak:

- Psykisk helse settes i større grad på dagsorden i barnehage og skole
- Flere yrkesgrupper inn i barnehage og skole
- Økt fokus på relasjoner mellom voksen og barn/unge
- Bedre tverrfaglig samarbeid for å jobbe systematisk med livsmestring
- Foreldreveiledningsprogram tilbys til aktuelle målgrupper

Delmål 4: Barn og unge skal bli skapende og kreative

Tiltak:

- Rammeplan for kulturskolen koordineres med grunnskolen
- Skole og kulturskole samarbeider i prosjekter der det er naturlig
- Fokus på elevbedrifter og entreprenørskap i skolen

Delmål 5: Barn og unge skal opparbeide seg allsidige og grunnleggende ferdigheter

Tiltak:

- Økt fokus på språkferdigheter og sosial kompetanse i barnehagen
- Økt fokus på grunnleggende ferdigheter i grunnskoleopplæringen
- Kontinuerlig utvikling og implementering av nye praksiser for å bedre opplæringen

Delmål 6: Gjennomføring i videregående opplæring

Tiltak:

- Tidlig innsats i grunnskolen
- Tverrfaglig samhandling for elever med særskilte behov
- Sterkt fokus på karriereveiledning i skolen

Sammenheng i oppvekstløpet

En god sammenheng mellom barnehage og skole handler om å legge til rette for et helhetlig opplæringsløp som ivaretar barnets behov. Det handler både om at læringspotensialet hos det enkelte barnet ivaretas, støttes og utvikles på et tidlig tidspunkt, og at barnet i det videre skoleløpet får mulighet til å bygge på kunnskaper og erfaringer fra barnehagen. En god sammenheng mellom barnehage og skole skal ivareta barnets behov for trygghet i en overgangsprosess, og bidra til at opplæringen tilpasses det enkelte barnet allerede fra første skoledag.

Barnehagen og skolen skal i samarbeid legge til rette for barns overgang fra barnehage til første årstrinn og eventuelt til skolefritidsordningen. Dette skal skje i et nært samarbeid med barnets hjem. Det er spesielt viktig med et nært samarbeid mellom barnehage og skole for barn som har behov for særskilt tilrettelagt omsorgs- eller læringsmiljø og eventuelt spesialundervisning. Dersom det er behov for omfattende tilrettelegging, må samarbeidet etableres i god tid før barnet begynner på skolen.

Å sikre en god overgang fra grunnskole til videregående skole er viktig. God informasjon og veiledning bidrar til at ungdommene starter på et utdanningsløp hvor man unngår omvalg. Overgangen fra grunnskole til videregående skole for folldalsungdom medfører ikke bare et

skolebytte, men også lang reisevei eller hybeltilværelse. I medvirkningsmøtene har betydningen av gode overganger i oppvekstløpet blitt sterkt vektlagt.

HOVEDMÅL:

Å bedre overgangene i oppvekstløpet.

Delmål 1: Barn skal oppleve sammenheng mellom barnehage, grunnskole og videregående skole.

Tiltak:

- Utvikle konkrete planer for overganger mellom barnehage, skole og videregående skole
- Etablere faste møtearenaer for ped.-ledere i barnehage og lærere på småskoletrinn for å sikre en best mulig overgang mellom barnehage og skole
- Innføre et kvalitetssystem for SFO
- Tilbud om foreldreskole i forkant av skolestart

Delmål 2: I Folldal kommune skal vi se hele barnet

Tiltak:

- Videreutvikle tverrfaglige team
- Styrke samarbeid mellom barnehage, skole og helsestasjon

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter vil si å innhente og behandle informasjon, være kreativ og skapende med digitale ressurser, og å kommunisere og samhandle med andre i digitale omgivelser. Det innebærer å kunne bruke digitale ressurser hensiktsmessig og forsvarlig for å løse praktiske oppgaver. Digitale ferdigheter innebærer også å utvikle digital dømmekraft ved å tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbruk.

Tilgang på teknologi og utstyr for læring i barnehage og skole er viktig, og ansatte må ha kompetanse til å benytte det. Folldal skole har gode erfaringer med høy pc-tetthet for elevene og er i kontinuerlig utvikling med økt tilgang til digitale læremidler. Alle elever skal ha lik mulighet til å kunne delta i digital opplæring også der det kreves for å gjøre skolearbeid hjemme. Barnehagen skal bruke digitale verktøy for å fremme barnas kreativitet og læring. Samtidig er den i bruk som en inspirasjonsskilde til barnas lek.

Et digitalisert samfunn med økt nettbruk øker også risikoen for mobbing på nett, og stiller større krav til nettvett. Dette er en et fokusområde både for barnehage og skole.

HOVEDMÅL:

Utnytte teknologiske hjelpemidler slik at barn/unge bedre kan håndtere en digital fremtid.

Delmål 1: Alle barn skal ha utvikle kunnskaper innen bruk av digitale læremidler

Tiltak:

- Ansatte i barnehage og skole skal kunne benytte digitale ferdigheter for å støtte opp om barns utvikling og læring
- Kommunen etablerer en strategi for digitalisering gjennom hele oppvekstløpet. Strategien omhandler både innhold og tekniske løsninger.

Delmål 2: Kommunen skal ha gode rutiner og sterkt fokus på nettvett og ikt-sikkerhet

Tiltak:

- Kommunen skal utvikle gode tekniske løsninger for ikt i oppvekstsektoren
- Nettvett skal, i samarbeid med foresatte, være fokusområder i barnehage og skole

Kompetente medarbeidere og ledere

Det er viktig at man i organisasjonen har riktig og nødvendig kompetanse til enhver tid. I barnehagen skal kravene til pedagogisk bemanning sikre at det er tilstrekkelig personale med pedagogisk kompetanse til å ivareta barnas behov for omsorg, lek og læring. I skolen er lærere med høy faglig og pedagogisk kompetanse viktig for elevenes læring og et sterkt bidrag til gode faglige resultater for elevene. Assistenten og fagarbeidere spiller en viktig rolle både i barnehage og skole, og innehar viktig kompetanse som må utnyttes på best mulig måte.

For at man til enhver tid har riktig kompetanse i organisasjonen, er det nødvendig med et systematisk arbeid med kompetanseutvikling. Dette gjelder både ved å rekruttere nye medarbeidere med riktig kompetanse, samt å legge til rette for kompetanseutvikling i organisasjonen. Ved å tilby kompetanseheving for ansatte øker også sjansen for å beholde godt kvalifiserte medarbeidere.

I barnehage og skole er kjønnsbalansen blant de ansatte ujevn. Det er viktig med både mannlige og kvinnelige rollemodeller i oppvekstløpet. Kjønnsbalansen bør derfor bedres.

HOVEDMÅL:

Folldal kommune skal ha medarbeidere med riktig kompetanse i alle ledd i oppvekstløpet.

Delmål 1: Ansatte og ledere skal tilbys muligheter for mestring og utvikling i hele karrieren

Tiltak:

- Tilrettelegge for videreutdanning
- Systematisk fokus på kompetanseutvikling og nyrekruttering

Delmål 2: Yte best mulige tjenester til barn og unge gjennom oppvekstløpet

Tiltak:

- Vurdere ulike organisasjonsmåter i tråd med endringer i barnetall og ressursgrunnlag
- Til enhver tid ha nødvendig og riktig kompetanse i organisasjonen
- Flere yrkesgrupper inn i barnehage og skole

Lokalkunnskap

Barndommens opplevelser er med på å prege oss senere i livet og identitet er sterkt knyttet til kultur. Gode opplevelser og minner fra oppveksten i hjemkommunen er av betydning for at flere ønsker å bosette seg her etter endt skolegang, eller komme tilbake senere i livet. Oppvekstsektoren spiller en viktig rolle med tanke på formidling av lokal kulturarv og kunnskap om lokalsamfunnet. En aktiv utnyttelse av nærmiljøet i lek og læringsaktiviteter er et viktig fokusområde både i barnehage og skole.

Skolen samarbeider i prosjekter med kulturskolen og er med på å gi barn og unge kunnskap om lokal historie og kultur.

Lokale lag og foreninger innehar viktig kunnskap og kan med fordel i større grad engasjeres som samarbeidspartnere.

HOVEDMÅL:

Skape et oppvekstmiljø som gir trygge og selvstendige barn med en lokal identitet.

Delmål 1: Barn og unge skal bli kjent med bygda si

Tiltak:

- Kommunen skal aktivt bruke nærmiljøet i opplæringen av barn og unge
- Lokale lag og foreninger og bedrifter engasjeres som samarbeidspartnere der det er naturlig
- Karriereveiledning med fokus på næringslivets behov

Det er positivt at foreldre har god kontakt og et nært samarbeid med barnehage og skole og det skal legges stor vekt på barn og foreldres rett til medvirkning. Lovregulerte utvalg som elevråd, foreldreutvalg, samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg er viktige organer. For at de skal fungere best mulig må barnehage og skole gi god informasjon og gi brukerne muligheten til reell medvirkning. Foresatte kan ikke bestemme på de områder der barnehagens/skolens virksomhet er regulert av lov eller forskrift, og vil ha den samme rolle som andre borgere når de ytrer seg om barnehagens/skolens innhold, arbeidsmåter eller organisering generelt. For egne barns læring og utvikling er det imidlertid foreldrene som har hovedansvaret. Rolle- og forventningsavklaringer til hverandre er viktige for at samarbeidet skal bli best mulig. Det stiller krav til kommunikasjon mellom barnehage, skole og hjem. Oppvekstenheten skal kommunisere tydelig sine forventninger til foreldregruppen og på hvilken måte de kan bidra. Det forventes at foreldre er bidragsyttere og er med på å bygge en positiv kultur i og rundt barnehage og skole. I dagens flerkulturelle samfunn stilles det større krav til dialogen med foreldre. I denne dialogen er det viktig at foreldre til barn med minoritetsbakgrunn blir kjent med barnehage og skole.

Barnehage og skole har jevnlig brukerundersøkelser, og det er viktig at disse aktivt brukes for å ta tak i utfordringer. Her er de lovpålagte utvalgene viktige organer.

HOVEDMÅL:

Bidra til økt samfunnsengasjement hos barn og unge.

Delmål 1: Barn og unge skal delta i utviklingen av lokalsamfunnet

Tiltak:

- Skape et tettere samarbeid mellom elevråd og barne- og ungdomsråd
- Gi barn og unge større innflytelse i saker som berører deres oppvekstkår

Delmål 2: Barnehage, skole og kulturskole skal være gode på foreldresamarbeid og involvering

Tiltak:

- Etablere felles møtearena for samarbeidsutvalg i barnehage og skole
- Tilby egne informasjonsmøter for foreldre til barn med minoritetspråklig bakgrunn
- Utarbeide gode veiledere til representanter i råd og utvalg

Oppvekstplan 2019 – 2023

Læring og trivsel, hånd i hånd